

LBRIS

We know
books

FIZA SAEED McLYNN

CARUSELUL
DE LA
MIEZUL NOPTII

Traducere din limba engleză și note
MIHAELA-MAGDALENA DUMITRU

LITERA
București

Paris, Franța, 1914

Cu o mișcare dibace a mâinii și o îndoitură a hârtiei, detectivul Laurent Bisset pliază colțurile unui raport de o pagină, în legătură cu furtul câtorva sticle de apă de colonie de la Galeriile Lafayette. După încă șase îndoituri și netezirea marginilor, a terminat. Reazemă hârtia plisată, care a luat forma unui porumbel cu aripi și cioc, între doi papagali origami. Deși ar fi tentat să se apuce de un păun, nu este o zi potrivită pentru a pierde vremea cu fleacuri.

În scurtă vreme, el și inspectorul-șef vor vorbi cu presa. Se vor face fotografiile pe treptele Prefecturii de Poliție, a promis inspectorul Barbet, și *ai face bine să arăți cât mai onorabil*. Cu cercănele întunecate de sub ochi, Laurent nu arată nici pe departe onorabil. Dar n-are ce face. Apariția primilor dinți este un proces natural, iar Amélie nu poate fi învinovățită că l-a ținut treaz a treia noapte la rând.

Se apropie de oglinda fixată pe peretele din spatele biroului său și, privindu-se atent, își îndreaptă cravata.

În ciuda aerului epuizat, știe că este un bărbat frumos. „Copilul ăsta o să frângă inimi“, a decretat odată tante Brigitte, în prezența familiei întrunite, privind cu atâta severitate pe deasupra monoculului, încât Laurent s-a speriat și a dat fuga să se ascundă în spatele pianului de concert. Asta se întâmpla pe atunci. La treizeci și cinci de ani, se obișnuise cu femeile, iar uneori și bărbații îi remarcau ochii cenușii, străjuți de gene negre, și pasul athletic al trupului său cu membrele lungi.

– Mai aveți nevoie de ceva, domnule?

Se întoarce în clipa în care Suzette, recepționera cea drăguță, intră în încăpere. Fata se grăbește către birou, iar el îi zărește pentru o clipă picioarele, când se apleacă pentru a așeza ziarul lângă cuțitul de tăiat hârtie, la zece centimetri sub călimară, în paralel cu sugativa. Exact așa cum îi place lui.

– Nu, mulțumesc, Suzette. Mă pregăteam pentru Marele Eveniment. Întinde brațele în lături și se învârte pe loc, iar colțurile gurii îi zvâcnesc de amuzament. Cum arăt?

Încă din adolescență, lui Laurent i-a fost peste puteri să se abțină când vine vorba de atenția unei tinere frumoase.

Suzette mijeste ochii și se apucă cu mâinile de fustă.

– Arătați bine, domnule.

Curios. Aceasta e o chestie nouă. În mod evident, oboseala are un efect mai profund decât credea asupra înfățișării sale.

– Ești tare drăguță, Suzette.

O privește plecând, apoi își aruncă ochii peste ziar. Se zice că germanii fierb, puși pe război. Sunt doar suspicuni. Nimeni nu mai simte apetit pentru antagonism militar în secolul douăzeci, când progresul tehnologic

ne-a civilizat pe toți. Titlurile din ziarele de mâine vor fi diferite. Dacă nu cumva se va petrece vreo calamitate extraordinară, cum ar fi o explozie la Turnul Eiffel, ziarele vor vorbi despre Laurent.

Aruncă o privire la ceasul din argint ascuns în buzunarul celei mai bune veste ale sale. Patru minute până la amiază. O pornește pe coridorul lung, trecând pe lângă încăperile în care polițiștii stau îngrămădiți umăr la umăr, și iese pe ușa principală, ajungând pe treptele clădirii cu zece secunde înainte de amiază.

– Cum l-ați prins, domnule detectiv?

Paf! Blițul este atât de puternic, încât Laurent se trage înapoi.

Mai obișnuit cu aceste ocazii, inspectorul-șef răspunde primul.

– A fost o simplă problemă de deducție, domnilor.

Lui Laurent, care a făcut toată munca de teren, nu i-a părut deloc simplu. În fiecare seară, după cină, în timp ce Odette cârpea ciorapi, iar apoi se ducea la culcare singură, el scotea dosarul din servietă, un dosar care creștea cu fiecare zi, apoi o pornea în căutare de indicii, până la primele ore ale dimineții. Din clipa în care cazul unui copil dispărut i-a ajuns pentru prima oară pe birou, Laurent a avut sentimentul că era cel cu care își va construi un renume. În plus, Chloé Fourtou nu avea decât unsprezece ani când a dispărut din Place de la Bastille, într-o dimineață cu vânt aprig, din octombrie 1913, iar Laurent a fost hotărât să-i facă dreptate acelei fete. Lucrul pe care nu-l anticipase era că va descoperi și alte victime.

– De ce v-a luat atât de mult timp să îl găsiți?

Un alt *paf!* De data aceasta, Laurent se forțează să țină ochii deschiși.

– Aici, la Paris, avem cei mai buni detectivi din toată lumea. Din nou fără ezitare, inspectorul-șef emite un răspuns care pare să facă parte dintr-o listă pregătită pentru orice întrebare. Și am demonstrat astăzi că nu vom renunța niciodată.

În realitate, nimeni nu l-a bănuț pe cel vinovat atunci când a intrat în atenția poliției, în urmă cu paisprezece ani. Pe atunci, Laurent era un polițist începător, trimis să adune informații de la Victor Cloutier, singura rudă în viață a unui patron de fabrică dat dispărut. Lovit de nebulie din cauza decesului familiei sale, sărmanul suflet, unchiul Gilbert, dispăruse din atelierul său într-o noapte de aprilie a anului 1900.

Pe atunci, superiorii lui Laurent mergeau pe supoziția că omul s-ar fi aruncat în Sena, dată fiind suferința sa vădită. Faptul că toate cunoștințele sale erau de acord că se simțise prea slăbit pentru a se aventura pe o distanță prea mare, cât și acela că trupul său nu fusese găsit în vecinătate, susțineau această teorie. Explicația nu îl mulțumea pe Laurent, căci aceleași cunoștințe îl știau pe Gilbert om cu frica lui Dumnezeu, o persoană care nu și-ar pune singur capăt zilelor. Sperase ca Victor să poată arunca ceva lumină asupra stării mentale a unchiului său, dar Laurent nu a primit drept răspuns decât un ursuz: „Da’ de un’ să știi eu?”

În scurtă vreme, ofițerul responsabil de caz a pus capăt îngrijorărilor sale, iar dosarul s-a închis, nelăsându-i de ales decât să își alunge cazul din minte, deși continua să îl sâcâie. Asta până mulți ani mai târziu.

I-a luat lui Laurent câteva ore să-și aducă aminte cum de recunoscuse numele Cloutier în notițele despre dispariția lui Chloé Fourtou. În săptămâna aceea, în Place de la Bastille se organizase un mic carnaval,

iar fata fusese văzută ultima oară vorbind cu patronul caruselului, Victor; după ce Gilbert a fost declarat mort prin ordin judecătoresc, la un deceniu de la dispariția sa, nepotului său i-a revenit atelierul cu tot ce conținea acesta, inclusiv caruselul. Era o moștenire neașteptată și suspectă pentru un individ care avea la activ un șir de condamnări pentru furt.

Pe baza unei suspiciuni, Laurent a început să recompună ruta pe care Victor o străbătuse în turneu cu carnavalul, cercetând prin arhive în căutare de cazuri de dispariție neelucidate în alte districte. A fost o muncă de migală, care a durat multe săptămâni. Dar, ce să vezi, a dat la iveală două cazuri similare cu cel al fetei dispărute: Nathalie Moulland, descrisă de mătușa ei Mathilde ca fiind un copil cuminte, dispărută ca prin farmec de la Târgul Anual din Nantes, în miezul unei zile foarte călduroase din vara lui 1911; și Gérard le Blanc, în martie anul următor. Dispărut într-o clipită, spunea logodnica lui, dintr-un bâlci pe care îl traversau, în drum spre prânzul pe care urmau să îl ia în Montpeyroux. Familia susținea că ar fi fost contrar firii sale să o părăsească pe mama sa văduvă, nevoită să o scoată singură la capăt. La fel ca în cazul lui Chloé, Nathalie și Gérard fuseseră văzuți ultima dată vorbind cu Victor, care încasa centimele pentru cursa în carusel.

Datorită perseverenței sau norocului, oricum i-ai spune, Laurent stabilise legătura acestuia cu patru dispariții stranii. După aceea a cercetat trecutul lui Victor: dispute domestice, relatări despre dușmănia dintre el și Gilbert. Iar apoi a apărut o breșă în acest caz – un paznic de noapte și-a amintit că l-a văzut pe Victor îmbufnat, dând târcoale atelierului în care se

construia caruselul, în noaptea în care a dispărut unchiul său.

Pe Laurent îl îngrozește gândul la câte alte dispariții s-ar fi putut produce în lipsa acestor descoperiri.

– *Ce a făcut cu trupurile neînsuflețite?*

Laurent se joacă cu ceasul de buzunar. Cu coada ochiului, îl vede pe inspector privind în pământ. Este o întrebare la care nu se poate răspunde, pentru că, oricât de mult au căutat, nu au găsit încă trupurile victimelor. Se pare că nimeni nu a văzut unde le-a transportat Victor și nici cum a făcut-o.

Altfel ar sta povestea dacă bărbatul ar fi cooperat. Dar n-a cedat nici o clipă. Nici în ziua în care a fost băgat în celula goală, de către Pouliot și Mallet, cei mai voinici jandarmi din arondisment, și scos abia după ce mutra îi fusese însângerată cum se cuvine. Nici în ziua în care inspectorul Cantin a adunat un grup de polițiști care să-l ajute să îl țină pe Victor cu capul în jgheabul calului, până când bolboroselile sale au atras nemulțumirea celor de la taverna de alături. Nici măcar în ziua când Laurent a încercat să îl mituiască cu un mic pătrățel de gumă cu opiu, în urmă cu numai câteva săptămâni.

Dar, în final, nu a contat în fața judecătorului că nu se găsiseră cadavrele, întrucât deducția și bunul-simț îl indicau pe Victor ca fiind veriga ce lega fiecare caz de următorul.

– Victor Gabriel Cloutier, a scrâșnit el din dinți. Ai fost găsit vinovat de cele mai atroce crime cunoscute de umanitate. Iar pentru asta ești condamnat la pedeapsa capitală. Moarte prin decapitare.

Bum!

Victor a scos un țipăt, repezindu-se către un băiețel, dublura sa miniaturală, aflat pe un loc din galeria pentru public.

– Te iubesc, Henri!

În vârstă de numai cinci ani, Henri – cu ochii larg deschiși și degetul mare în gură – s-a ascuns în spatele unei tinere înlăcimate. Târât înapoi de trei sergenți, lui Victor i-au închis gura loviturile rapide, date de multe perechi de coate, care l-au lăsat fără suflare.

Într-un final, cazul a fost închis. Toate acele ore, zile, luni petrecute încercând să dea sens unor fapte lipsite de sens au fost, în cele din urmă, răsplătite. Polițiștii au ridicat halbele cu bere în onoarea lui Laurent, iar inspectorii, paharele de Bordeaux, și i s-a promis un birou nou și o avansare.

– *Ce a făcut cu trupurile neînsuflețite?* repetă reporterul. Acum, inspectorul-șef se leagănă pe călcăie.

– Domnilor...

– Îmi permiteți, domnule inspector-șef? îl întrerupe Laurent.

– Te rog, ești invitatul meu.

Paf!

Laurent expiră ușor, ca să își calmeze nervii.

– Lucrul asupra căruia ar trebui să ne concentrăm, domnilor, este acela că, odată cu execuția prin ghilotinare a lui Victor Cloutier, care va avea loc peste două ore, cetățenii Parisului vor scăpa de teama acestor dispariții, iar victimele își vor găsi liniștea. Așteaptă o clipă, ca huruitul unei căruțe aflate în trecere să înceteze. De acum încolo, fiecare dintre ei ar trebui să ne rămână în amintire nu pentru împrejurările în care s-au petrecut ultimele lor clipe pe pământ, ci pentru bucuria adusă în viața celor dragi.

Inspectorul-șef zâmbește aprobator. Laurent îi întoarce zâmbetul, dar sub poșghița acestui zâmbet se ascunde suspiciunea că absența cadavrelor și lipsa oricărui motiv îl vor bântui pe veci. În timp ce reporterii se îndepărtează, socotește în minte că are destul timp să facă un ocol înainte de a ajunge la închisoarea La Santé, unde este așteptat să fie martor la execuție.

– Ne vedem acolo, îi spune inspectorului-șef și se grăbește să plece, pentru a preveni orice obiecție.

Depozitul de probe este plin de bunuri obținute pe cale ilicită, cele mai multe confiscate din diverse colțuri ale mahalalelor pariziene – lăzi de vin, arme folosite la crime, un urs negru împăiat, furat de la Muzeul Național de Istorie Naturală. În partea din spate a acestui spațiu imens se află caruselul, cu toate componentele asamblate, folosit ca ajutor vizual pentru judecător și juriu.

Dispariția lui Chloé Fourtou a oferit cele mai detaliate declarații de martor, celelalte cazuri furnizând cel mult informații lacunare. De aceea, echipa procurorului a decis să reconstituie mișcările cunoscute, atât ale fetiței, cât și ale lui Victor, de la ora aproximativă a dispariției, folosind drept figuranți polițiști și membri ai instanței. Juriului i s-a spus să observe totul cu atenție de pe margine. S-au auzit aplauze când caruselul, cu muzica lui, s-a pus în mișcare, atrăgând atenția către soldații pictați care păreau să mărșăluiască pe bolta rotitoare. Într-un final, întreaga încăpere a izbucnit în urale când jocul spectaculos de lumini a început să sclipească deasupra cailor. Și nici măcar o singură persoană nu a remarcat cum dublura lui Victor a răpit-o pe actrița care juca rolul domnișoarei Fourtou.

Exercițiul a demonstrat limpede ușurința cu care se poate pierde în mulțime o persoană și dificultatea de a remarca producerea unei infracțiuni – atunci când atenția îți este atrasă de emoția caruselului și de îngheșuiala mulțimii.

Acum, că procesul s-a terminat și execuția este iminentă, caruselul va fi dezasamblat în decursul acestei zile, lăsându-i lui Laurent doar câteva ore în care poate arunca o privire locului unde au fost văzuți ultima dată Chloé, Gérard și Nathalie.

Ghetele sale lucioase pășesc pe culoarul dintre rafturile pe care sunt îngheșuite, până în tavan, cutii. După ce trece de lada cea mare cu țigări confiscate de pe piața neagră, Laurent se oprește brusc. Desigur, nu este pentru prima oară când vede caruselul complet asamblat. Își amintește frânturi de imagini din urmă cu mulți ani, cu mulțimile fascinate de la Expoziție. Fusese prezentat ca o minune a ingineriei moderne, într-o clădire peste care trona un dom din sticlă, înconjurat de palmieri exotici și sculpturi din marmură. Iar apoi, în urmă cu câțiva ani, în cadrul procedurilor din instanță. Dar Laurent nu l-a văzut niciodată singur, iar acum este copleșit de uimire.

Un cerc de lumină din soarele după-amiezii scaldă structura, ca pe o vedetă dintr-un spectacol de teatru. Oțelul lucește – platforma, treptele și traversele –, încoronat de o boltă pictată, decorată cu scene familiare din istoria Franței. Căderea Bastiliei. Războaiele napoleoniene. Încercat de un respect profund, Laurent se apropie.

Urcând cele trei trepte, admiră lucrătura complexă din metal – pretutindeni, fleurs-de-lis, inclusiv pe stâlpii care susțin cei douăzeci și patru de cai sculptați,